

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Épész évre . . . 12 kor. || Félévre . . . . . 6 kor.
Háromnegyed évre 9 „ || Negyedre . . . . . 3 „

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ:
IHÁSZ GYÖRGY örököse

FELELŐS SZERKESZTŐ:
GYÖKÖSSY ENDRE dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IX., Ferenc-körut 22. Telef.: József 22-81

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Erdély, a mi kincsünk...

Irta: Gyökössy Endre dr.

Lehet-e most másról írni lapunk vezető helyén? Van-e magyar ember ebben a megkínzott, hősi, nagy szenvedésekben megedzett, viharokat megszokott, szerencsétlenségekre született országban, aki még ma másról is tudna akármilyen lapba — vezető cikket írni?

Nincs, nincs, nincs olyan magyar ember.

Ránk rohant az alamuszi fenevad orvul, mint az utonálló betyár kiszemelt prédájára. S mi csakugyan ártatlan áldozatként fütyöréztünk az oláh-magyar határhegyek erdőiben, szorosaiban s azt hittük a becsület naivitásával, hogy túl a hegyeken szövetséges testvérrel kötünk napután kereskedelmi üzleteket. Hogy nem is gondoltunk arra, hogy háta megett az oláh kereskedő revolvert szorongat, mikor buzájára, árpájára velünk köti egyre-másra a kötést?

Ránk rohant hát a becsület, a tisztesség, a szövetségi hűség újabb bítangja? Erdély, a mi kincsünk kelene neki!

A Bánffyak, a Telekyek, a Bethlenek, a Báthoryak, a Kemények, az Apaffyak földje, a magyar szabadság mindig erős végvára megbabonázta az oláh szövetségest. Kést rántott hát ellenünk a hitszegés lovagja! Kést és nem a hős katona fegyverét. Az ő kezében a modern szurony, a legújabb ismétlődő fegyver is csak a rombolni induló utonálló hitvány gyilkos kése.

Fegyvere csak — a becsületos katonának van.

S nekünk fegyverünk van!

Ha még soha nem volt egethasogató jaj szuronyunkba rohanó ellenségnek, most százszor is jaj lesz a beste hitű bukaresti fenevadaknak!

Ebbe a jajba belecsendül minden oláh részeg agyveleje, kiszakad minden oláh romlott szive, szétpattan minden oláh örömtáncotjáró idege! Így még sohase verekedett a ma-

gyar, mint ahogy a Maros, a Küküllő, az Olt völgyében, hegyeiben verekszik.

Minden magyar ember tudta eddig is a kötelességét. De most ezt a kötelességérzést a hihetlenség csúcsáig emeljük magunkban.

A magyar vendéglősök, kávéosok és szállodások eddig is ott voltak mindenütt, ahol — dolgozni, áldozni és szenvedni kellett a háboru végső céljáért: a győzelmes békéért.

A munkát megkészszerzik, az áldozást egy pillanatra abba nem hagyják és a szenvedésből is kikövetelik a maguk részét. Az olyan intelligens magyar iparosok, mint a vendéglősök, kávéosok és szállodások: a kevés szó és sűrű tett emberei. S az ilyen emberekre van most szükség Magyarországon, hogy az Erdélyben megindult föld ne sokáig legyen föld a leg-hitványabb nációjának a talpa alatt.

Még arra se méltók ezek a halottkeresők, hullaszimatoló dúvadak, hogy a magyar földben vettessenek meszes sirba. Döglött ebként kell ezeket visszahányani arra a földre, ahonnan elindultak a világ legförtelmesebb rablóhadjárataira.

Tegye meg minden magyar ember a kötelességét ott, ahová ez a világ-rengés állította, egész emberként, akkor nincs mitől félni, akkor egethasogató jajjal fut nemsokára Erdélyből rohadt földjére vissza az elaljasodott oláh.

Legyünk mindnyájan szerények — a magunkkal való törődésben, legyünk mindnyájan vetélkedők a hazáért való áldozásban, akkor — Oláhországban a részeg öröm keserű méreggá változik hamar.

Legyünk itthon takarékosak, kis igényűek, minden luxusról lemondók, legyünk soha el nem fáradók a munka ilyen vagy olyan asztalainál, akkor a — Bratianuk Judás-lelke poklokba bokázik. Legyünk nagyok az egymás szeretésében, legyünk megbocsátó

testvérei magyar testvéreiknek, akik eddig kicsinyes torzsalkodásban morzsoltuk homokká a magyar acél erőt, akkor mienk lesz Erdély vizei, völgyei, hegyei, erdői és mezői felett örökre a hatalom és a dicsőség!

Vendéglősök, kávéosok és szállodások! Ugy-e, ti sem riadtok meg az újabb dologtól, nem futtok el a nagyobb áldozás elől, nem remegtek meg a leghihetlenebb szenvedéstől sem?

Hallom, hallom, ezren és ezren zengitek felém: nem, nem, nem!

Ne féljetez hát feleim magyarok: mienk örökre Erdély!

Erdély, a mi kincsünk!

Vendéglősök főiskolája.

Irta: Magyar Lajos.

Bizonyára sok olvasónk szeme akad meg e cikkünk címén, akik mindannyian mohó érdeklődéssel fogják kutatni, hogy ugyan mit is rejtegethet magában e cikk, komoly-e a tartalma, avagy csak tréfa? Nos hát, a következőkből mindjárt ki fog világítani, hogy ilyen iskola tényleg van és ugyan hol lehetne egybeült, mint a mindennel alaposan törődő, a nemzeti műveltséget minden alap elemében hathatósan fejleszteni tudó német szövetségeseinknél, Düsseldorfban.

A »szállodásokat képző düsseldorfi nemzetközi intézet« igazgatósága körözüvényt küldött szerkesztőségünkbe, melyben az intézet célját, működését és az oda való felvétel feltételeit ismerteti. A magas színvonalon álló intézet szálloda-vezetőknek és művelt vendéglősöknek képzésével foglalkozik.

A teljes kiképzés négy semestern át tartó tanulmányi idő alatt következik be, melyek közül kettő-kettő esik egy évre. A nyári semester április közepétől július végéig, a téli pedig október közepétől március végéig tart. A legközelebbi téli semester f. évi október hó 17-én kezdődik. Erre október 16-án lehet beiratkozni.

A tanítás fölolvasások és gyakorlat útján történik. A tananyag: gazdasági ismeretek, kereskedelmi technika, a szállodai és vendéglői üzem technika, technológia, jogi ismeretek, chemia, tápszerismeret, áruismeret, könyvvezetés, mérlegkészítés, kereskedelmi levelezés gyakorlatokkal, kereskedelmi számtan, ezenkívül általános műveltséget adó tan-

szakok és gyakorlatok. Záróvizsgához csak azokat bocsátják, akik a szabályszerű négy semesteren át látogatták az intézetet. A záróvizsga letételéről a jelölt bizonyítványt kap. Ugy férfiak, mint hölgyek jelentkezhetnek a tanfolyamokra való felvételre, a felvétel azonban az alább ismertetendő korlátozásokhoz, illetve felvételéhez van kötve. Férfiak közül az olyan ifjakat veszik fel, akik az egyévi önkéntesi katonai szolgálatra igényt adó iskolai képzettséggel bírnak és e mellett gyakorlati uton kiterjedt szakismeretük is vannak. Felvesznek ezenkívül olyan férfiakat is, akiknek ilyen iskolai képzettségük nincs ugyan, de akik az életkoruk és a hivatásuk gyakorlásában szerzett tapasztalataik alapján alapos reményt nyújtanak arra, hogy az intézet látogatása rájuk nézve eredménnyel fog járni. Ez utóbbiak felvétele iránt az igazgatóság esetről-esetűre határoz, ami már maga is kellő bizonyítéka annak, hogy az intézet nem nyereszkedésre alapított humbug üzlet, hanem szolid vállalkozás, mert az előképzettség nélkül jelentkezők közül csak azokat veszik fel, akikről a bizottság megállapítja, hogy arra alkalmasak.

Hölgyek közül olyanokat vesznek fel, akik a férfiak részére előírt kelleknek megfelelően, vagy valamely lyceumot (magasabb iskolát) kellő eredménnyel elvégeztek és a szállodaüzemben két évi gyakorlatot tudnak igazolni. Mint lényeges alapfeltétel megkívánatik a hölgyeknél a betöltött 18-ik életév.

Külföldiektől ezzel egyenlő értékű előképzettség igazolását kívánják meg.

A felvételnél 20 márka felvételi díj fizetendő egyszer s mindenkorra, valamint évenként 300 márka tandíj, mely két részletben minden semester elején előre fizetendő az intézet pénztárába.

Különösen tehetséges hallgatók ösztöndíjban is részesíthetők, mely ösztöndíj évi 600 márkáig terjedhet. Ez iránti kérvények az intézet igazgatóságához intézendők, Düsseldorf,

dorf, Bahnstrasse 5. sz. alá. Ugyancsak ide kell küldeni a felvétel iránti kérvényeket, melyekhez az életrajzi adatok leírása, iskolai bizonyítványok, a gyakorlati működést igazoló bizonyítványok és hatósági erkölcsi bizonyítvány csatolandó. Mindezt megelőzően az intézet titkári hivatalából a személyi adatok feltüntetésére szolgáló kérdő-ív kérendő ki, amely kitöltve az említett okmányokkal, felvételi kérvénnyel és a 20 márka felvételi díjjal együtt a titkári hivatalnak visszaküldendő. A felvétel iránt a kérvény benyújtásától számított 8 nap alatt határoznak és erről a kérvényezőt írásbelileg értesítik. Elutasítás esetén az írásbeli értesítéssel együtt a belizetett 20 márka felvételi díjat is visszaküldik.

Az itt röviden vázoltakból is megállapítható, hogy ez az intézet igen magas színvonalon álló vállalkozás, mely azt célozza, hogy a nemzet részére nagyműveltségű, intelligens szállodásokat és vendéglősöket neveljen, ami egyrészt az idegen forgalom szempontjából bir fontossággal, másrészt az egyéni üzleti érdekekre is messzemenő kihatása, mert nagyon természetes, hogy a művelt, széles látókörrel bíró vendéglős teljesen birtokában van azoknak az eszközöknek, amelyeknek segítségével üzletét jó hírnevévé, önmagát közbecsült polgárrá tegye és okos, tervszerű munkálkodásával magának tisztas vagyont szerezhessen. Aki ellenben magasabb intelligencia és igazi üzleti szaktudás nélkül vezet vendéglőüzletet, az könnyen ki teszi magát annak az eshetőségnek, hogy helytelen gazdálkodása révén aránylag rövid idő alatt tönkremegy és az üzletbe esetleg befektetett nagyobb tőkéjét is elveszti.

Nagyon kívánatos volna, ha közismert, jó hírnevű vendéglőseink gárdájából mentől többen küldenék fiaikat ebbe az intézetbe, mert ilyenekből lehetne a jövőnek számos Gundelt nevelni.

Bucusz az „Angol királyné“-tól.

(Zs.) Nem a londoni Westminster lakója volt, hanem dunaparti metropolisunké. Mégis az egész számottevő világ ismerte, talán jobban, mint amazt. Királyné volt egész megjelenésében: külső, nemes egyszerűségében, belső finom, komoly s mégis nagyszerű pompájában. Ott állt a Vigadó-épület tőszomszédságában s most leeresztett tőgyei mögött még a közel múltban is nagy élet folyt. Császárokat és királyokat, hatalmas trónok büszke várományosait, földöntúli boldogságról álmodozó hercegekisasszonyokat, kalandokra vágó ifjú hercegeket, az arisztokraták minden fajtaját, ravaszabbnál-ravaszabb diplomataikat (azokat csak eszerint lehet osztályozni), kiválóbbnál-kiválóbb államférfiakat (de a »haza bölcse« csak egy volt közöttük), a művészek és művésznők elitejét, egyezőval a kontinens legfelső tizezrének kiválasztottait fogadta gyönyörű empire-stylus, aranyozott oszlopu lépcsőházán és titokzatos folyosóin keresztül, előkelő, kényelmes és családias lakosztályaiban. Minden látogatója szerette, ragaszkodott hozzá; ragaszkodott a sajátjának tekintett butoraihoz, a ritkán változó, ügyes és diszkrét pincérekhez és szobaasszonyokhoz (a Dégenfeld és Széchenyi grófok, meg az Ambróziak a szobaasszony kedvéért laktak a III. emeleten), ragaszkodott ahhoz az intimséghez, mely ezt a szállodát úgy a gyertyák és petroleumlámpák, mint a villany és gáz korszakában jellemezte.

Stenitzka Ferenc főkönyvelő ur szives kaulozolása mellett nézegettük végig a sok nevezetes emléket rejtgető folyosókat, termeiket, szobákat. A szürkülő hajú főkönyvelő ur csupa kedvesség, szolgálatkészség és diszkrétio; mind olyan tulajdonságok, melyek kiválóan alkalmassá tették őt a magas vendégek bizalmának és szeretetének elnyerésére.

A hortobágyi fogadás.

Írta: Mórincz Pál.

(Utánnyomás tilos)

I.

A különféle országszéli csárdák, csapszékék, kocsmák fölött messze kiemelkedik hírével, nevével, tekintélyével a hortobágyi vendégfogadó. Míg a »rongyos-csárdában« sok emberéletet kioltogattak a karcabetyárok, addig a hortobágyi nagy vendégfogadóban legföljebb virtuskodásból lékelték meg egymás fejét a kaputos pásztorok; mert ebben a hatalmas tömegű pusztai fogadóban a nemes debreceni tanács által különösen megválasztott, mocsoktalan életű férfiak voltak mindig a vendéglősök. A hortobágyi fogadó vendégszobájában nyugodtan hajthatta fejét alváásra bármely pénzes utas. Debreceni város becsületos, bizodalmas fogadás gazdáit inkább megőrizték, mintha zsandárok strázsáltak volna az ajtóján. Karcabetyárnak nem volt a hortobágyi fogadóban maradása, maguk a rendes betyárok is csupán fizetővendégszámba mentek itt. Rémes cinkosságoknak színehegye soha nem volt a Petőfi Sándortól megénekelt hortobágyi fogadó. Szükség is volt rá, hogy jó híret féltékenyen megőrizze ennek a nevezetes helynek, hiszen jelentős országot kanyargott keresztül a hortobágyi lábas-kőhidon. Bécsi és budapesti nagykeskedők ezen az or-

szágon szállították különféle portékáikat a Felső-Tiszavidék és Erdély nagyobb városainak a vásárjaira.

Jó felszázad évvel ezelőtt még hét tágas nagy vendégszoba fogadta itt az elkésett vagy fölakadt utasokat a fogadós magánhelyiségein, az ivóházak termein kívül. A híres Kátai uram vendéglőse idején »erópai« híri bálók estek itt egy-egy sikerült debreceni téli vásár után. A hazafelé huzódó külföldi kereskedőknek Kátai uram rendezte ezeket a hortobágyi bálókat. Kátai uram gondoskodott a táncosnőkről is. Akkortájt is négy országos vásárja volt Debrecennek. Igazi világsokadalom volt egy-egy ilyen debreceni vásár, mindig négy-négy hétig tartott egy-egy »nagy szabadság«. Némelykor a szeszélyes áprilisban, az ugynevezett szentgyörgynapi-vásár kelemetlen melege éseket zudított az országuton járó külföldi kalmárookra. Az ugynevezett »zöldár« ilyenkor szaladt keresztül a hajdu- és kun-rónákon. A máramarosi hegyekről rohamosan megolvadt hólé annyira telezudította a Tisza kanyargós medrét, hogy a tengervíz kitört és hullámaival mérföldekre elborította a zöld mezőket. Nemesek a hortobágyi pusztán, hanem messze területeken főn akadt a közlekedés. E'fordult ilyenkor bizony az is, hogy a vásárookra igyekvő kalmárok napéig a Kátai uram vendégszeretetére szorultak.

Nemesszármazásu ember volt Kátai nemzetes

uram. Büszkén vallotta magát böszörményi »hajduháza finak«. A hortobágyi vendéglősségből nem üzött kenyérkeresetet. A főjvedelme a fogadóhoz tartozó »tagon« a gazdálkodás és jószágtartás volt. A vendéglősséget olyan nemesebb szórakozásnak élvezte. Szórakoztatta, mint házigazda örült is a vendéglősséget... Már az nagy megtiszteltetés volt részéről, midőn a vendégnek maga vitt ki egy-egy üveg bort. Azzal tartotta nemzetes Kátai uram:

— Nem vagyok én szolgálta, hanem gazda. Tartok én szolgálta eleget mind a két nemből. Azoknak parancsolgasson az, aki fizetni köteles... — Es soha senkivel nem is csinált számadást Kátai uram, hanem a szeme ott volt a számadója kezén. Kátai uram a csalást a leggaládabb bűnnek bélyegezte, az volt a szavajárása: — az én nemesi becsületem van ehhez a vendéglőshöz kötve, ezt az egyet szentnek tartom kalvinista ember litemre is...

*

Áprilisi enyhe szelek játszadoztak a zöld himes pusztán. Az aransárga feji kikerics-virág szinte kacagott a napfényben. Tiszafüred felől hosszú kocsi karaván huzódott a hortobágyi vendéglő felé. Lehetett együtt negyven kocsi. Minden kocsi elé négy jó ló volt akasztva. Különféle portékával voltak megrakva a kocsik. Több kocsin uri emberek is tanýáztak, négyen-öten együtt.

A félig-meddig már pecsételt szobákban mindenütt felfordulás van; az egyes butorok nemük szerint rendezve s nagy részük elhordva. Olyan kísérteties itt minden, mintha ezekben az eladásra szánt, fényezett szekrényekkel, karcsu feauteuilokkal és asztalkákkal meg mosdókkal megrakott szobákban újra megelevenednének azok lakóinak szellemei: a Habsburgok-, Orleansok-, Bourbonok- és Braganzáké, kik nem is sejtik, hogy az általuk használt, fejedelmi álmokat látott ágyakra most egyszerű polgáremberek alksznak, kiknek jövőse-menése, hangos érdeklődése megzavarja a kísérteties hangulatot. Itt, az I. emeleten lakott korán elhunyt Rudolf trónörökösünk, majd szobrának 1908-ban történt leleplezésekor özvegye, Stefánia főhercegnő és leánya, Erzsébet. Stefániát a 35-ös számú szobában akkor királyunk is meglátogatta. Itt lakott 11 szobában a szerencsétlen Koburg Lujza, ki 811 napon át mindössze három izben hagyhatta el a szállodát. Valóságos fogolyként őrizték azokat, kik hatalmukban tartották.

Frigyes főhercegéknek itt saját ágyneműjök volt, főhercegi monogrammal. Itt lakott Jenő főherceg, a déli hadsereg főparancsnoka is. Az emléktáblák között itt találkoztunk XIII. Alfonz, spanyol király, hű szövetségeseink, Ferdinánd, bolgár cár (akkor még bolgár fejedelem), Eduard Albert, walesi herceg, a későbbi VII. Eduard angol király nevével. De itt olvashatjuk, továbbmenve, I. Milán, Natelia, Obrenovics Sándor neveit is. Ha van az embernek ideje hozzá, valóban elgondolkozhatik az idők mulásán, a történelemnek furcsa, eseményekben mindenesetre gazdag, változatain.

Igen nevezetes lakója volt a szállónak Csernátony Lajos, a híres szatirikus, ki igazi bohém módjára itt, a szállóbeli bidermayer-ágyában fejezte be életét.

A Hotelnek számunkra legnevezetesebb két szobája a II. emelet 54. és 55. száma.

Persze németül beszélgettek. Az országutszéről két pásztor — botra támaszkodva — nézte a lassu kocsisort. Mikor közelebb érkeztek, tisztességtudón megbillentették a karimás pásztor-kalapot:

— Adj' Isten, jónapot!

A kocsikön kucorgó urak is billentettek a sapkán; sőt az egyik, a legidősebb lelépett a kocsirol. Kezet fogott a pásztorokkal. Tört magyarsággal beszédbe elegyedett velük. Föltűnt a németnek a zöld mezőn visítova kóválygó tengernyi madár:

— Hallják, pácsi, mitesoda sok madar megvannak ezek?

— Ezek, uram, lébucok, vagy ahogy az urak szokták mondani: bibicek! — felelte az öregbik pásztor.

— Honnét meg megyen ez a sok madarak?

— Azt csak ők tudják uram, bár ne tudnák, mert nagy baj ám ez...

A németnek a »nagy baj« szó szeptet ütött a fejében:

— Miért van az meg nekik nagy baj, hogy úgy sietnek?

— Azt majd megtudja az ur is reggelre — mondta a szükszavu öreg pásztor, de a német nem firtatta tovább a dolgot, szaladt a kocsija után. Nevetve beszélt el a cimboráinak hogy micsoda érthetetlen dolgokat beszélt ez a pusztai vad magyar. (Folgt. köv.)

Ezekben lakott a »haza bölcse«, Deák Ferenc. Az 54-es számú volt a háló-, az 55-ös a dolgozószobája. Ez utóbbiban kereste őt fel királyunk is. E szobák mostani rendetlen állapotukbna is áhitatra készítik az embert. Ezekben ringott »az új Magyarország« bölcsoje. Itt írta Deák a híres husvéti cikket, itt született meg a kiegyezés.

Deáknak saját íróasztala, feauteuiljei voltak; az ebédlöben még őrzik zöld posztóval bevont vacsora-asztalát, melyet a szatirikusok »Bourbon«-asztalnak neveztek el, nem lévén szabad mellette korszerű dolgokról beszélni — a Bourbonok kivételével.

Bezerédy Pál, Deák benső barátja, egyik utolsó vendége a szállónak, meséli, hogy a haza bölcseinek intim barátai részére, kiket bármikor fogadott, külön jelszava volt. Ezek a kettős ajtaju szoba belső ajtaján három izben egymásután kettős kopogással jelezték érkezésüket.

A szálloda egyéb nevezetes, különösen művész-író lakói között fel kell sorolnunk Wagner Richard, Rubinstein, Hauptmann Gerhart, Burmester, Casals neveit, kik a közönség ünneplésétől megittasult lelküket gyakran megpihentették itt, hogy másnap új babérokat szerezzenek.

Nem hagyhatjuk említés nélkül, hogy nem egy mágnásunk, kik a most folyó világháboruban királyuk- és hazájukért hősi halált haltak, e szállóában kötette fel kardját s indult a harcmezőre. Gróf Eszterházy Pál, gróf Nemes, gróf Cirotsz s még mások azóta már a leghatalmasabb trón számolya előtt adnak számot hősi tetteikről, melyekért a haza hqmlökukat babérral övezte.

A régi idők nevezetes szállodája most itt hagy bennünket. Igazi, régi világból való gavallér módjára tűnik el, teljes virágzásában és pompájában. Még utoljára, július 19-én előkelő vendégeket fogad: Stürgh osztrák miniszterelnököt és minisztertársait. Utoljára Stürgh hagyta el a szállodát, ő tette le a politikai zárókövet annak a szállónak, melynek politikai alapkötétele Deák nevéhez fűződik. Az osztrák miniszterelnök távozásakor találóan adott kifejezést sajnálkozásának: »Milyen kár — ugymond — hogy e helyen Deák Ferencel sohasem találkozhattam.«

*

Az »Angol királyné« helyén még a XVIII. század utolsó évtizedének elején rét volt. Egy Hilmayer nevű, morvaországi cserzőlegény, ezen a réten töltött egy éjszakát, nem lévén hajléka. Azután munkát kapott s rövid idő alatt úgy megszédte magát, hogy 1794-ben egy földszintes házat építhetett — a réten. Négy évre rá valami Khemniczer nevű építész vette meg a házikót 6000 frt.-ért, ugyanott kávéház nyitására nyervén jogot a Militár-commandótól. A földszintes házból két emeletes »kávéház és vendéglő« lett. A »vendéglő« szó alatt azonban már minden esetre »vendégfogadó« kell értenünk.

1848-ban, május 16-án, mikor Henczi Péter bombázta, az akkor már híres Bartl, illetve báró Wodianerek tulajdonát képezett

szálloda is kigyulladt. A tűz nagy kárt okozott benne, lépcsőháza azonban épségben maradt.

Bartl, agilis tulajdonosa a szállónak, felépíttette azt három emeletre s fényesen berendezte. A berendezésnél nagy segítségére volt Wodiáner, ki az év tíz hónapját Angliában töltötte s a butorok legnagyobb részét ott vette. Ez időből ered a szálloda mai elnevezése is. Az ez időben beszerzett angol vaságyakból 100 darabot az Augusttalan alap vett meg.

Egyéb butorain nagyrészt a Pénzintézeti Központ, Széchenyiek, Eszterházyak, báró Guttmannék, Törleyék osztzkodtak, 40—60 ezer koronás tételekben vásárolván.

A szálloda utolsó tulajdonosa, a szikár természetű, ősz szakállu Pallkovics Ede befáradt évtizedeken át tartó, példásan szorgalmas munkásságába, s most visszavonul működése szinteréről. De még mindig sok fáradni, elrendeznivalója van, mielőtt az ajtókat végleg bezárhatná. Boldog lesz, ha az a nap is elkövetkezik. Megérdemli a pihenést kitünő kartársunk, a magyar vendéglő- és szállodaipar egyik büszkesége. Szeretettel bucsuzunk tőle s kívánjuk neki, hogy a mi szeretetünk adjon neki meleget életének őszén. Reméljük, ő is megőriz bennünket jó emlékében.

Társas reggelik.

Szeptember 8-án ünnep miatt nincs összejövetel.

Szeptember 15-én Müller és Holub vendéglőjében vacsora.

Szeptember 22-én nincs összejövetel.

Szeptember 29-én ifj. Schulel Ferenc vendéglőjében vacsora.

Október 6-án nincs összejövetel.

Október 13-án Hungária-szállóában reggeli.

Október 20-án nincs összejövetel.

Október 27-én Hack István vendéglőjében reggeli.

November 3-án Kittner Mihály vendéglőjében vacsora.

November 10-én nincs összejövetel.

Jó barátok összejövetelei.

Szeptember 6-án Verbőczy Lajos vendéglőjében, IV. Városház-utca 4.

Szeptember 13-án Schmid Konrád vendéglőjében, VII. Aréna-ut 5.

Szeptember 20-án Mayer István vendéglőjében, IX. Drégeli-utca 5.

Szeptember 27-én Blumensteter Kálmán vendéglőjében, VI. Nagymező-utca 48.

Október 4-én Hrabovszki György vendéglőjében, V. Gróf Zichy- és Hajós-utca sarok.

Október 11-én Beier János vendéglőjében, VIII. Reviczki-tér.

Löwensten M. utoda Horváth Nándor cs. es kir. udvari szállító (IV., Vámház-körcut 4. Telefon József 39—88 és 39—89. *Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőseinek és kávéházainak állandó szállítója.* Fiókküzlet: IV., Türr István-utca 7. Telefon 11—48.

Rózsapaprikát,

nemeset 11, rózsapaprikát csipőset 9, gulyáspaprikát 8 koronáért kilóját utánvétellel szállít: **Bója István, Szeged**

Apró hírek.

Hadiárva ingyenes zenei kiképzése. A Józsefvárosi Zeneiskola a háboruban árvaságra jutottakat ingyenes zenei kiképzésben részesíti, a celló, hegedű, illetve a zongora tanszakokon. Jelentkezők szeptember 15-ig vétetnek fel a kívánt tanszakra, VIII., Baross-u. 75. alatt. Bizonyítvány ellenében történik a felvétel. Ajánljuk a vendéglős és kávé árva figyelmébe ezt a jóhírű zeneiskolát, melynek hazafias áldozatkészsége igazán dicséretre méltó!

(*) **Német ujságírók Magyarországon.** Itt jártak. Láttak bennünket. Beszéltek velünk. Ették a kengerünk vendégszerető asztalunk mellett. Itták a borunkat tősztokat szerető poharainkból. Hisszük: otthon nem felejtik el egy-két hét alatt, hogy — ki és mi a magyar. Hisszük, hogy az idegenforgalom megérzi a háboru után, hogy a háboru fürgetegében itt jártak a német ujságírók.

(!) **Drága limonádé.** Egyik fővárosi előkelő szaktársunk kioskjában 1 koronát kértek egy pohár limonádéért. Feljelentés alapján a II. ker. rendőrkapitányság tárgyalta az ügyet és a kihágási törvény 21. §-ának alkalmazásával megbüntette a vendéglóst. Igazán sajnáljuk, hogy ilyen dolgokról is meg kell emlékeznünk. Ilyen durva eltévedéstől megoltalmazhatnák a vendéglősök a mi tisztas iparunk jó hírét. Végleges kritikát különben akkor mondunk a dologról, ha a felebbzési fórumon is befejeződik az ügy végleges letárgyalása.

(x) **A nyiregyházi korcsmárosok — sztrájkolnak.** Szabolcs vármegye alispánja maximálta a pálinka és az égetett szeszes italok árát. Az árak megállapítását olyan sérelmesnek találták a nyiregyházi vendéglősök, hogy inkább lemondtak az egzisztenciájukhoz tartozó italok árusításáról, kiméréséről. Igazán szomorú, hogy nem tudnak a vendéglősök előzetesen úgy fellépni okos szaktanácsukkal, szakvéleményükkel, a hatóságnál, hogy ilyen kényszerítő eszközökhöz ne kellene fordulniok. Most várjuk különben Nyiregyházi-ról a részletes felvilágosítást.

(—) **Ausztriában magyarul is lehet táviratozni.** Az ausztriai távirati forgalomban most már a magyar nyelv is használható. Igazán örülünk ma mindennek, ami magyarságunk, értékünk megbecsülését és elismerését jelenti.

(§) **Meglopott borkereskedő.** Jónás Albert debreceni borkereskedő üzleti ügyben Nyiregyházán járt. Amikor hazament, észrevette, hogy pénztárcája, amelyben 5560 korona készpénz, egy 15.000 koronás kötvél és egy 1000 koronás nyugta volt, a vonaton eltűnt a zsebéből. A tolvajnak semmi nyoma. Debrecenben jól ismert borkereskedő Jónás Albert.

(!) **Debrecenben drágább a szóda.** A szikvizgyártáshoz szükséges mindennemű anyagárak óriási módon emelkedtek s emiatt a nagy üveg szikváz árát 4 fillérral, a kis üveget 2 fillérral emelték fel Szliuka István, Szabó Kálmán gyógyszerész, Müjéggyár részv. társ. szikvizgyárosok.

Eladó bor és pálinka

230 hektó zöldfehér, 100 rizling és a többi ezerjő fehér borok, saját termésű 3 hektó barack, 250 liter seprű, kis üstön főtt pálinkám van eladó.

NINDA PÁL, KECEL (PEST-MEGYE)

MI AZ ÚJSÁG?

Füldőélet Bártfán. Kevés fürdőhely mondhatja el magáról, hogy ebben a szörnyű háborus világban majdnem több látogatója volt, mint a háboru előtt, Bártfa ezek közé tartozik, 7—8000 fürdővendég töltötte itt nagy-szerűen a nyarat. Megboldogult királynénk egykori kedvenc üdülőhelyének nagy vonzóereje első sorban kitűnő kartársunk, Raigl Lászlónak, a kassai Schall-ház bérletjének érdeme, ki a mai viszonyokhoz képest valóban nevetségesen olcsó áron adja a legmesésebb ellátást. A bártfai fürdővendégek, — hál' Istennek, és nagy-rabecsült barátunk gondoskodásának — nem ismerik a hustalan napok rendszerét, annál jobban tudják azonban, mi az igazi, zamatos, magyar konyha; s ezenkívül kartársunk részéről oly kedves, figyelmes, előzékeny bánásmódban, mondhatni igazi vendégszeretben részesülnek, hogy nem csoda, ha mindannyian szívesen és sokáig időznek ott. Örömmel gratulálunk Raigl László barátunk nagy-szerű vállalkozásához, mely valóban büszkeségére és diszére válik a magyar vendéglősiparnak. Nem hagyhatjuk említés nélkül, hogy agilis kollégánk ezen vállalkozásán és a kassai Schalk-ház bérletén kívül a Nagyvárad melletti Felix-fürdő élelmezéséről is gondoskodik. Hogy minden vállalkozása nagyszerűen sikerült, ő maga szívesen elismeri. A titka pedig a vállalkozások sikerének az, hogy aki üzletét rátermettséggel, szakavatott kézzel és főleg igazán szívvel-lélekkel vezeti, mindenkor megtalálja a maga számítását. (zs.)

Három hustalan nap Ausztriában. Az osztrák földművelésügyi kormány a marhaállomány kímélése céljából új rendeletet bocsátott ki a husfogyasztás korlátozására. A rendelet értelmében mostantól fogva egész Ausztriában hetenként három hustalan nap lesz az eddigi kettő helyett, nevezetesen: hétfő, szerda és péntek. Ezeket a napokon legfőjebb marhahalsőrészeket, hétfőn azonban birkahust is szabad fogyasztani, mert birkahusból nagy mennyiség van s egyre nagyobb tömegben kerül a bécsi piacokra, úgy, hogy az utolsó napokon a birkahus ára 4—5.60 korona körül mozgott.

A kávépiac. Hamburgban 33 nagy cég részvételével egyesület alakult, melynek az a célja, hogy Hamburg kávékereskedelmét ejlessze és hogy a normális viszonyok helyreállta után a közvetlen behozatalt a lehetőség szerint növelje. Itt említjük meg, hogy az elmúlt héten az Egyesült Államokba 108 ezer, Európába 94 ezer zsák kávé érkezett. Jut-e az európai kávéból nekünk elegendő?

A szerkesztő postája.

K. H. Szomorú sorsában osztozunk. Forduljon bizalommal az ipartestülethez. — **B. T.** Ne higgye, hogy nincs erőnk már elég. Annyi erőnk mindig lesz, hogy Románia rablőhadjárátat bűnös vérukbe fojtsuk. — **A. B.** Jövő számunkban azt is közöljük önnel. — **K. E.** Okos takarékoság megment bennünket minden bajtól. Igaza van. Lelkes szeretetét és üdvözlését köszönjük.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Első-rangu kénis hévvízi gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszoporogatók, uszodák külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők, hőlég, szénsavas- és villamos vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak, főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedíj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

SAJT.

Többféle kemény és lágy sajtot legfinomabb minőségben gyárt, továbbá eredeti ementháliban állandóan nagy raktárt tart:

Stauffer és Fiai
magyarországi sajtgyárak
Répcelak

Urasági hegyvidéki ca 13 hl. 1915-ös

rizlingbor, esetleg még kisebb tételekben, Veregyházi (Vác-Gödöllő közü) szőlőtelepünkről eladó. Szíves tudakozások: Magyar Ipar és Kereskedelmi r.-t.-nál Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-u. 16. esetleg 160-30 sz. telefonon.

Elsőrendű sör csarnok és vendéglő

az ország egyik legélénkebb forgalmu dunántúli városában, melynek legelső üzlete, hadbavonulás miatt sürgősen átadó. Kellő tőkével bíró szakember kezében az üzlet igen kedvező prosperálást ígér. — Részletes adatokat felölelő ajánlatok „György István” név alatt e lap kiadójába intézendők.

A BORSZÉKI MADONNA savanyúviz, kitűnő borvíz és asztalvíz.

Teljesen vasmentes, a bort és pezsgőt nem feketíti. Dus szén-savtartalmánál fogva az emésztést kedvezően befolyásolja.

Megrendelhető: Borszéki Fürdővállalat Részvénytársaságnál, Budapest, V. Nádor-u. 6. Telefon 157-81 és 162-84.

Jilagszerte utánnozzák

Szent-István dupla malátásör utolérhetetlen

Gyártja a

Kőbányai Polgári Serfőző R.-T.
Budapest—Kőbánya.

80 hektóliter

1913. évi, saját termésű szekszárdi boraimat eladom részletekben is. Fehéret 160, vöröset 180 kor.-ért hektóliterenkint. Egész készletem átvételénél árengedmény. **Tóth Károly** mérnök és szőlőbirtokos **Szekszárdon.**

Boros üvegek,

1 literes, 1/2 literes és 7 decis nagyságban, valamint pezsgős üvegek olcsón eladók nagyobb mennyiségben. Budapest, VIII., József-körut 71. sz. I. em. 23.

Iparsó

fagyalt, jegeskávé, hidegkészítmények előállításánál a jég szósására. valamint hűtőkészülékekhez. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérézősködére díjmentesen nyújt
A Magyar Királyi Sójvédék Vezérügynöksége
BUDAPEST, V., Váci-körut 32. sz.

Pincér urak figyelmébe!

Fő- és fizetőpincér urak, kiknek oldalzsebtárca (papirspénz) vagy pincértáska (apró- és ezüst számára) van szükségük, a melynek feneke nincs többé külön beillesztve, hanem a felsőrész az aljával egy daraból készült — a legjutányosabb árak mellett szerezhetik be.

Molnár Vilmos

kesztyű- és sérvkötőgyárosnál.

Budapest, VII., Károly-körut 28. szám.

(Központi városház.)

Gummi- és halhólyag-különlegességek tuczonként 2, 3, 4, 5 és 6 forint. Nagy raktár a legkiválóbb gyártmányú göröcsér, gumiharisnyák, sérvkötők, szuszpenzoriumok és a legkülönfélébb betegápolási cikkekben.

Törvényes védjegy szabadalom.

1 doboz ára 2 kor.,

mely elég körülbelül 60—70 patkány **biztos** kiirtásához. Ismertető leírást, amely közli, hogy különféle nagyságu gazdaságban és lakásban hány doboz használandó a teljes kiirtáshoz, kérésre ingyen küld **Reitter Oszkár** főkapitány **PATKÁNIN** gyáranak vezetősége **Nagybecskerekén.** :: Biztos és tökéletes irtásért jótállás

Jótállás!

az irtás tökéletes eredményeért.

Reitter Oszkár

nagybecskereki ny. főkapitány fajbaromfitenyésztőnek találmánya a

PATKÁNIN

felülmul eddig ismert mindenféle patkányirtószert (nem méreg), emberre, állatra cseppet sem veszélyes

felülmul eddig ismert mindenféle patkányirtószert (nem méreg), emberre, állatra cseppet sem veszélyes

14914. sz.

ki. 1916.

Hirdetmény.

Kiskunfélegyháza város tanácsa a Hadikórházban ápoltak élelmezésének biztosítására szeptember hó 1-től december hó 1-ig terjedő időre, tehát zárt ajánlatizárt ajánlati versenytárgyalást hirdet. Vállalat tárgyát képezi a reggeli, ebéd, vacsora kiszolgáltatása, mely áll a következőkből:

Nem lázas betegek részére:

Reggelire 0.5 liter zupa vagy feketekávé. Ebédre 0.5 liter leves 200 gramm főtt husból. 4.5 deci főzelék a levesben kifőtt hussal, melynek főtt állapotban legalább 100 grammnak kell lennie. A főzelék helyett esetleg 0.4 liter tészta, mely esetben a 200 grammból főtt legalább 100 gramm hus szintén kiszolgáltatandó.

Vacsorára: hetenként háromszor gulyás, nyersen 160-170 gramm husból és ehhez 200 gramm burgonya. Hetenként négyszer pedig 0.4 liter tészta. Naponta kenyér: 400 gramm. Esetleg még 320 gramm kenyér.

Lázas betegek részére:

Reggel 0.3 liter tej. Ebédre üres husleves. Ezenkívül rendeletre 0.3 liter tej, — esetleg 80 gramm sonka, — esetleg nyálkaleves 0.4 liter. Becsinált hus főzött állapotban 120 gramm.

Pályázni szándékozók szabályszerűen kiállított és felszerelt ajánlataikat legkésőbb augusztus hó 29-én d. e. 12 óráig a közigi. iktatóban (II. em.) adhatják be.

Későbbben, vagy szabálytalanul kiállított ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Bánatpénzül 1000 korona teendő le készpénzben vagy a helyi pénzüntézetek értékpapirjaiban, s az erről kiállított letétjegy az ajánlathoz csatolandó.

Az ajánlatok folyó hó 31-ikén d. e. 9 órakor tartandó tanácsülésben bontatnak fel, ahol is ajánlattévők jelen lehetnek.

A vállalatra vonatkozó feltételek és egyéb tudnivalók a gazdasági Hivatalban nyerhetők. Kiskunfélegyházán, 1916. évi augusztus hó 18-án.

Polgármester.

DREHER ANTAL SERFŐZDEI R.-T. BUDAPEST-KÖBÁNYÁN.

Városi iroda: VIII., József-utca 36.

Saját palack - töltés

Ajánlja kitűnő minőségű ászok-, király-, márcziusi-, kiviteli márcziusi-, korona- (à la pilseni), maláta-, bajor-, dupla márcziusi- és bak-sörét.

Különlegesség: dupla maláta kősr, kőkorsókban.
Nagyobb sörmennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

AZ „ERDÉLYI PINCZE - EGYLET”

császári és királyi udvari szállítók
KOLOZSVÁROTT.

Sürgönczim: Bortermelők szövetkezete, Kolozsvár.

Ajánlja egyenesen a szövetkezeti termelő tagjaitól beszerzett és minden kiállításon elsőrendű érmekeket nyert tisztán kezelt és kitűnő minőségű fehér- és vörös-, asztali-, pecsenye-, csemege- és gyógyborait. Megkeresésére készséggel küld árlapot az igazgatóság.

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY-SERFŐZŐDE

Budapest-Köbánya.

Fennáll:

1854 óta

A legújabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőzde évi gyártó képessége 1,000,000 hl.

Hordósörrendelés Budapestre: VIII., Esterházy-u. 6. Telefon József 4-29. Angyalföldi jégverem: Telefon 115-85. Budai jégverem: Telefon 43-40. Vidékre X. Külsőjászberényi-út 11. Telefon 52-58 és 52-60 Palacksörrendelés Budapestre és vidékre X. Külső Jászberényi-út 11. szám. Telefon 56-58. Budapestre a városi sörraktárakban is

Szálloda bérbeadó Keszthelyen, a város közepén, a Főtéren levő Hungária szálloda

az emeleten husz szobával, földszinten nagy kávéházzal és étteremmel, egy nagy teremmel, mely szini- és műkedvelő előadások és táncmulatságok tartására is alkalmas. Továbbá nyári étkezőül szolgáló kerthelyiséggel, végül istállóval, nagy pincével, kocsiszinnel és megfelelő mellék-helyiségekkel 1917. évi május hó 1-ére kiadó.

A város a Balaton partján, Hévíz gyógyfürdőtől félóranyira fekszik és nagy idegenforgalommal bír. Bővebbet a tulajdonosnál Keszthelyen, Balaton-u. 6. Báró Bothmer E.

Mielőtt

szükségletét
valódi hegyi
málna

szörpben

fedezné, kérjen
mintázott ajánlatot

STEINER

ÉS LÖWY

első besztercebányai
hidraulikus gyümölcs-
sajtoló és szörpgyártó
Besztercebányán

LITTKÉ L.

pezsgőboryár-telepe PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3.

Frigyes főherceg
ő császári és királyi
fensége, Salvator Lipót ő cs. és
kir. fensége és
„Nemzetközi Háló-
kocsi” és „Európai
Express Vonat-társaság” szállítója.

PEZSGŐFAJOK:

„SPORT GRAND
VIN SEC”, „CASINO
EXTRA SEC”
„FORENLAND”
(savanykás) „BRITANIA
EXTRA
DRY” (cukor nélkül)

